

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

***ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
У ПРОЦЕСІ
СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ
ПОТРЕБАМИ***

Збірник наукових праць

Харків – 2021

Зінчук Д.М. Теоретичне обґрунтування проблеми комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку із заїканням	71
Ільясова Т. С. Особливості формування соціально-побутових навичок у дітей з помірними інтелектуальними порушеннями	76
Кіпоть Л.І., Дрожик Л.В. Педагогічне керівництво емоційною регуляцією навчально-пізнавальної діяльності учнів з мовленнєвими порушеннями.....	78
Кобильченко В.В., Омельченко І.М. Психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами: теоретичний аспект проблеми.....	83
Коваленко Г.В. Соціалізація осіб з особливими освітніми потребами в гуртковій роботі закладів позашкільної освіти в післяшкільний період.....	87
Ковальова Н.А. Кімната школяра. Організаційно-методичні аспекти організації діяльності в процесі соціалізації дітей з особливими освітніми потребами	89
Колісник О.В. Роль педагога позашкільної освіти у забезпеченні розвитку особистості вихованця з особливими освітніми потребами	94
Колодько А.О. Особливості встановлення контакту та взаємодії з дітьми дошкільного віку з розладами аутистичного спектра за допомогою ігрової діяльності	98
Крюкова З.М. Позакласна робота з фізичного виховання як один з головних шляхів збереження здоров'я учнів	101
Кузнецова Л. В. Використання методу повної фізичної реакції (total physical response) у формуванні лексичної сторони мовлення дітей дошкільного віку з моторною алалією	103
Кукліна Г. І. Використання ресурсів спеціального закладу освіти в позаурочний час у процесі соціалізації дітей з порушенням слухової функції	105
Лаврикова Ю. С. Використання леґо-технологій як шлях мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребам	107
Лемешко В.П. Музично-ритмічне виховання дошкільників як один із шляхів корекції психо- емоційної сфери дітей з особливими освітніми потребами	110
Ликов Є.О. Особливості рухової активності дітей з особливими освітніми потребами у позашкільній освіті	112
Лупандіна В.М. Участь вихованців спеціального навчального закладу в роботі гуртків як шлях адаптації та соціалізації осіб з особливими освітніми потребами	113
Малікова В.В. Соціалізація здобувачів освіти з особливими освітніми потребами шляхом залучення їх до занять вокальним співом у позаурочний час	116
Олійник О.М. Соціалізація осіб з особливими освітніми потребами в гуртковій роботі закладів позашкільної освіти в післяшкільний період	118
Орлов А.В. Організація гурткової роботи у комунальному закладі «Харківська спеціальна школа ім. В.Г. Короленка» Харківської обласної ради (з досвіду роботи)	123
Пазенкова С.В. Проектна діяльність – один з видів соціалізації дітей з	

3. Баряева Л. Б., Гаврілушкіна О. П., Зарін А. П., Соколова Н. Д. Музичне виховання: Програма виховання і навчання дошкільників з інтелектуальною недостатністю. - СПб., 2001.
4. Виготський Л. С. Проблеми дефектології / Упоряд., Авт. вступ. ст. і бібліогр. Т. М. Ліфанова. - М., 1995.
5. Гаврілушкіна О. П. Завдання музичного виховання розумово відсталих дітей // Питання виховання і навчання аномальних дітей дошкільного віку. - М., 1980.
6. Спеціальна педагогіка: Учеб. посібник / Л. І. Аксьонова, Б. А. Архипов, Л. І. Белякова та ін; Під ред. Н. М. Назарової. - М., 2001.
7. Шаптала О. А., Калашніков О. А. Вплив функціональної музики на психофізіологічні функції при розумовій роботі // Гігієна праці та професійні захворювання. - 1978. - № 6.

Ликов Є. О.

здобувач другого (бакалаврського) рівня
ХНПУ імені Г. С. Сковороди

ОСОБЛИВОСТІ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ У ПОЗАШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ

Пріоритетом сучасної освіти в Україні є вдосконалення функціонування сфери інклюзивної освіти, можливість дітей та молоді отримати повноцінну освіту з дотриманням всіх правових норм.

На сучасному етапі суспільного розвитку необхідно констатувати зміну ставлення громадськості до людей з особливими потребами. Суспільство все більше приймає людей з різними потребами, як невід'ємну частину і створює повноцінні умови для їх соціалізації.

Створення сприятливих соціокультурних, соціально-педагогічних умов для соціальної інтеграції дітей та молоді з особливими потребами є одним з актуальних аспектів педагогічної науки і практики. Однією із ланок, що сприяє соціальній інтеграції, є позашкільна освіта [1].

За офіційними даними Державної служби статистики України, станом на 1 січня 2019 р. чисельність осіб з інвалідністю становила 2659,7 тис. або 6,3 % від загальної чисельності населення країни. З них понад 5,6% - діти до 18 років [2].

Основним джерелом збереження здоров'я молоді є розвиток фізичної культури. Здоров'я дітей та молоді залежить від багатьох факторів. Більшість із них пов'язана зі способом життя: режимом дня та відпочинку, з харчуванням, потребою у створенні відповідних умов для нормального фізичного та психічного розвитку, погіршенням екології, зростанням кількості захворювань, зловживанням наркотичними засобами, зниженням рухової активності.

Рухова активність – основний компонент психічного і фізичного розвитку дітей. Розвиток рухової активності у дітей з ООП сприяє покращенню фізіологічних систем, підвищенню рівня пізнавальної активності, визначає властивості і швидкість росту організму дитини. Саме тому активні ігри та заняття фізичною культурою у закладах дошкільної та середньої освіти мають першочергове значення для розвитку і соціалізації дітей з ООП.

Окрім занять у закладах освіти, велике значення має залучення дітей з ООП до занять активними видами спорту у позашкільних закладах. Включення таких дітей до загальних груп у дитячих спортивних школах на сьогодні стало

поширеною практикою. Це ставить перед тренерами і наставниками ряд важливих завдань, які спрямовані на адаптацію таких дітей у загальних групах.

Безумовно, характер назалогій впливає на вибір батьками видів спорту, до яких залучається дитина з ООП. Але першочерговим при роботі з такими дітьми має бути готовність тренерів і наставників до зміни методик і програм тренувань. Головним завданням для тренера має бути правильне сприйняття такої дитини, інклюзивний світогляд – це перше, що допоможе тренеру в роботі з такими дітьми і розкриє їх індивідуальні можливості.

Особливостями організації тренувань груп, в яких є діти з ООП, є принцип руху, де дитина буде залучена до тренувального процесу і буде виконувати вправи, які сприятимуть розвитку рухової активності. Важливим також є наявність адаптивного обладнання і адаптивних інструкцій, які забезпечать ефективність тренувань, допоможуть адаптуватися дитині і відчувати себе частиною команди.

Під час формування рухової активності у дітей з ООП слід враховувати специфічні особливості психо-фізичного розвитку дітей з різними порушеннями, що передбачає додаткову підготовку фахівців, здатних адаптувати методики тренувань і занять до роботи з такими дітьми.

Література

1. Литовченко О.В. Сучасні моделі залучення дітей та молоді з особливими потребами до позашкільної освіти. *Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами*. 2013. 10 (12). С. 130-139.

2. Якушенко Л.М. Актуальні проблеми соціального захисту людей з інвалідністю. Аналітична записка. Серія «Соціальна політика», 2019. № 9.

Лупандіна В.М.

Вчитель трудового навчання,

керівник гуртка «Художня кераміка»

Комунального закладу «Харківська спеціальна

школа № 5» Харківської обласної ради

УЧАСТЬ ВИХОВАНЦІВ СПЕЦІАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ В РОБОТІ ГУРТКІВ ЯК ШЛЯХ АДАПТАЦІЇ ТА СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Соціалізація дуже важлива для кожної людини, а для дитини з обмеженими можливостями здоров'я – особливо. Відомо, що соціальна активність не є вродженою якістю особистості, вона формується в процесі життя. Необхідно підкреслити, що досить ефективно цей процес відбувається в підлітковому віці.

Взаємозалежність та взаємообумовленість процесів соціалізації та виховання розкривається, насамперед, через включення дітей у різноманітні види соціальних відносин, форми життєвої діяльності, а також формування свідомості. Важливим є також спрямування зусиль особистості на пізнання самого себе, застосування внутрішніх резервів.

Важливим аспектом соціалізуючого впливу школи завжди було трудове виховання. Активну роль у реалізації соціалізуючої функції школи відіграє позаурочна діяльність школярів, у якій вони набувають соціальних навичок.